

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI^[1]

z dnia 2004 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie składania egzaminów oraz mianowania policjantów na stopnie policyjne

Na podstawie art. 57 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.^[2]) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie składania egzaminów oraz mianowania policjantów na stopnie policyjne (Dz. U. Nr 95, poz. 872) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Policjant, który ukończył szkolenie zawodowe podstawowe, specjalistyczne albo dla absolwentów szkół wyższych, z ogólnym wynikiem nauki 6 wyróżniającym lub 5 bardzo dobrym i uzyskał za okres jego trwania pozytywną okresową ocenę, o której mowa w § 4 pkt 2, zdaje egzamin niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia tego szkolenia.

2) w § 7:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1 a w brzmieniu:

1 a. Jeżeli uzasadniają to względy organizacyjne, zamiast raportu, o którym mowa w ust. 1, przełożony może przesłać pisemną informację o skierowaniu policjanta na egzamin.

b) ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

4) nazwy stanowisk służbowych, na których pełnią służbę policjanci oraz rodzaj służby, w której stanowiska te występują;

3) w § 9 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

2. Egzaminy podoficerskie i aspiranckie dla policjantów, w stosunku do których komisja lekarska orzekła ograniczoną zdolność do pełnienia służby oraz dla policjantek powyżej 45 roku życia i policjantów powyżej 50 roku życia, przeprowadza się w obrębie ocenianych i następujących kolejno po sobie etapach, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

4) w § 10 ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

1) Wyższa Szkoła Policji dla egzaminów oficerskich;

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1 a w brzmieniu:

1 a) Centralna Jednostka Egzaminacyjna dla egzaminów podoficerskich i aspiranckich przeprowadzanych w terminach wyznaczonych przez Komendanta Głównego Policji;

c) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

2) szkoła policyjna prowadząca szkolenie zawodowe, w porozumieniu z Centralną Jednostką Egzaminacyjną dla egzaminów przeprowadzanych niezwłocznie po zakończeniu tego szkolenia.

5) w § 11 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

4. Podczas trwania egzaminu oraz w trakcie posiedzenia komisji lub podkomisji egzaminacyjnej może być obecny przedstawiciel Centralnej Jednostki Egzaminacyjnej lub inny przedstawiciel Komendanta Głównego Policji, a także przedstawiciel związku zawodowego policjantów.

6) w § 13 ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

4) wykonując zadanie składające się na sprawdzian praktyczny podejmie działania, które w warunkach rzeczywistych spowodują poniesienie przez niego odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej.

7) w § 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. W przypadku uzyskania w którymkolwiek etapie egzaminu mniej niż 60% punktów, policjantowi wystawia się ocenę negatywną i przerywa egzamin.

8) w § 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Do policjanta, który rozpoczął egzamin lub kolejny etap egzaminu i nie mógł go kontynuować z powodu choroby potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim albo z innej przyczyny nie zawinionej przez niego, nie stosuje się przepisu ust. 1.

9) w § 19:

a) ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

3) zestawienie i analizę wyników uzyskanych przez zdających w poszczególnych etapach oraz ocen końcowych z egzaminu.

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

4. Analizę, o której mowa w ust. 3 pkt 3, Komendant Wyższej Szkoły Policji oraz komendant szkoły policyjnej przesyła kierownikowi Centralnej Jednostki Egzaminacyjnej w terminie 14 dni od dnia zakończenia egzaminu.

10) w § 20:

a) pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

b) służby kryminalnej Komendy Głównej Policji, Komendy Stołecznej Policji, Wyższej Szkoły Policji, Szkoły

Policji w Katowicach, Szkoły Policji w Pile i Szkoły Policji w Słupsku, oraz z województw: mazowieckiego, lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego i świętokrzyskiego, a także komórek organizacyjnych właściwych w sprawach techniki operacyjnej z pozostałych województw.□

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

□2) Szkoła Policji w Pile □ dla policjantów służby kryminalnej z województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, opolskiego, pomorskiego, śląskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego, zachodnio-pomorskiego, z wyłączeniem policjantów komórek organizacyjnych właściwych w sprawach techniki operacyjnej oraz dla policjantów służby kryminalnej z Centrum Szkolenia Policji w Legionowie;□

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

I ADMINISTRACJI

UZASADNIENIE

Zmiana rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie składania egzaminów oraz mianowania policjantów na stopnie policyjne (Dz. U. Nr 95, poz. 872) wynika przede wszystkim z faktu utworzenia z dniem 1 sierpnia 2003 r. w Komendzie Głównej Policji Centralnej Jednostki Egzaminacyjnej (CJE). Do jej zadań należy m.in. opracowywanie pakietów egzaminacyjnych służących do przeprowadzenia egzaminów podoficerskich i aspiranckich oraz nadzór nad przebiegiem tych egzaminów. W perspektywie najbliższych 2- 3 lat po wzmocnieniu etatowym oraz po zdobyciu niezbędnego doświadczenia CJE analogiczne zadania będzie wykonywała także w odniesieniu do egzaminów oficerskich.

Potrzeba utworzenia CJE wynikała z przyjętych przez Radę Ministrów na posiedzeniach w dniach 28 sierpnia oraz 17 września 2002 r. programów: Poprawy bezpieczeństwa obywateli □ Bezpieczna Polska oraz Zwalczania Korupcji □ Strategia Antykorupcyjna.

Założono, iż celem działania CJE ma być:

- zapewnienie jednolitego standardu wymagań egzaminacyjnych w całej Policji,
- ograniczenie subiektywizmu w procesie oceny słuchaczy,

- ograniczenie możliwości wywierania wpływu przez słuchaczy na podmioty oceniające.

Założenia te implikowały zadania CJE, z których tylko część została wymieniona wyżej. Potrzeba ich realizacji wymusiła zmianę powołanego na wstępie rozporządzenia i znalazła odbicie w przepisach § 1 pkt 4, 5 i 9 rozporządzenia zmieniającego. Wskazać przy tym należy, że zmiana określona w § 1 pkt 5 ma również na celu przywrócenie udziału w charakterze obserwatora, przedstawiciela społecznego, tj. rozwiązania istniejącego przed wejściem w życie zmienianego rozporządzenia MSWiA z dnia 8 maja 2003 r. Udział ten został zrjonalizowany, bowiem przedstawiciele poszczególnych komendantów wojewódzkich Policji zastąpi jeden, wywodzący się ze związku zawodowego, którego wskaże Krajowa Komisja Wykonawcza. Rozwiązanie to zostało zaakceptowane przez NSZZ Policjantów.

Inne proponowane zmiany dotyczą:

- uzupełnienia warunków, jakie musi spełnić policjant, mogący składać egzamin niezwłocznie po ukończeniu szkolenia zawodowego, o potrzebę uzyskania, prócz wyróżniającego lub bardzo dobrego wyniku nauki na zakończenie tego szkolenia, również pozytywnej okresowej oceny sporządzanej zgodnie z przepisami w sprawie opiniowania służbowego funkcjonariuszy Policji przed upływem okresu szkolenia i uwzględniającej 12 kryteriów branych pod uwagę przy opiniowaniu, nie zawsze wprost powiązanych z wynikami nauki, przez co mogącej zawierać niekorelujące z nimi treści, tj. wyłącznie pozytywne w odniesieniu do każdego policjanta wyróżniającego się w nauce (zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 1 rozporządzenia zmieniającego),
- dopuszczenia możliwości przesyłania kierownikom komórek organizacyjnych właściwych w sprawach kadr i szkolenia Komendy Głównej Policji, komendy wojewódzkiej (Stołecznej) Policji, Wyższej Szkoły Policji oraz szkoły policyjnej przez niektórych przełożonych zamiast raportów zawierających adnotację o skierowaniu policjanta na egzamin - pisemnej informacji na ten temat, co uwzględnia zasady obowiązujące przy prowadzeniu i przechowywaniu akt osobowych i zmniejsza biurokrację (zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia zmieniającego),
- zamieszczania na wykazach policjantów kierowanych na dany rodzaj egzaminu prócz danych dotyczących rodzaju służby, w której występują stanowiska przez nich zajmowane, również nazw stanowisk na których policjanci pełnią służbę, co w kontekście udzielonego przez przełożonego skierowania na egzamin ma ułatwić podejmowanie decyzji o dopuszczeniu do egzaminu, obecnie utrudnianej brakiem wszystkich danych (zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia zmieniającego),
- zastąpienia dla nielicznej i ściśle określonej grupy policjantów w egzaminie podoficerskim oraz aspiranckim testu sprawności fizycznej rozmową kwalifikacyjną, co uwzględnia wprowadzoną przed kilku laty przez Komendanta Głównego Policji zasadę, zgodnie z którą rocznym testom sprawności fizycznej nie podlegają policjantki i policjanci, którzy ukończyli odpowiednio 45 i 50 rok życia, a także umożliwia zdawanie egzaminu na stopień I w konsekwencji uzyskanie pierwszego stopnia służbowego w korpusie policjantom dotkniętym przez los, którzy mogą pełnić dalej służbę jednak z ustalonym przez komisję lekarską ograniczeniem (zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 3 rozporządzenia zmieniającego),
- uzupełnienia katalogu zachowań policjanta zdającego egzamin, stanowiących podstawę do wykluczenia z egzaminu i obligatoryjnego wystawienia oceny negatywnej, co stanowi konsekwencję sposobu konstruowania pakietu egzaminacyjnego oraz zasad obowiązujących przy ocenianiu sprawdzianu praktycznego, nota bene trudnych do zmiany z uwagi na nieprzewidywalność ludzkich zachowań i towarzyszącą im inwencję (zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 6 rozporządzenia zmieniającego),
- jednoznacznego ustalenia, iż warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie w każdym etapie pozytywnego wyniku, tj. 60% możliwych do uzyskania punktów, a nie tylko uzyskanie tej ilości punktów z I i II etapu egzaminu oraz w sumie co najmniej 96 punktów co jest możliwe nawet przy niezaliczeniu III etapu egzaminu (zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 7 rozporządzenia zmieniającego),
- uznania, iż policjant może zdawać ponownie w najbliższym terminie egzamin albo tylko te jego etapy, których nie zaliczył do momentu przerwania egzaminu nie tylko z powodu choroby potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim, ale również gdy przerwa w egzaminie została spowodowana inną przyczyną, jednak nie zwinioną przez niego

(zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 8 rozporządzenia zmieniającego),

- h) wprowadzenia zasady, zgodnie z którą policjanci wszystkich jednostek Policji, pełniący służbę w komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach techniki operacyjnej, będą zdawali egzaminy podoficerskie i aspiranckie w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, dysponującym odrębnym ośrodkiem, w którym szkolą się wyłącznie tacy policjanci (zmiana wprowadzona przepisem § 1 pkt 10 rozporządzenia zmieniającego).

Odstąpienie od obowiązkowego przesyłania raportów zawierających adnotację o skierowaniu policjanta na egzamin dotyczy przede wszystkim komendantów powiatowych, miejskich i rejonowych Policji, którzy w skali kraju podejmują ogromną większość decyzji związanych z tym faktem. To oni, będąc przełożonymi właściwymi w sprawach osobowych, mają obowiązek prowadzenia i przechowywania akt osobowych policjantów pełniących służbę w podległych im jednostkach Policji. Wymieniony wyżej raport jest dokumentem związanym z przebiegiem służby policjanta i jako taki podlega włączeniu do tych akt. Fakt ten obliuguje zatem kierownika komórki organizacyjnej właściwej w sprawach kadr i szkolenia do zwrócenia raportu przełożonemu po wykorzystaniu, tj. po sporządzeniu wykazu policjantów kierowanych na dany rodzaj egzaminu. To zaś wymusza dodatkowy obieg dokumentów i rozrost zbędnej biurokracji. Wskazać przy tym należy, że wolne od tej wady jest przesyłanie (przekazywanie) raportów do odpowiednich komórek organizacyjnych przez pozostałych przełożonych (komendantów wojewódzkich, dyrektorów biur czy też komendantów szkół policyjnych), zwłaszcza że komórki te prowadzą i przechowują akta osobowe policjantów pełniących służbę w kierowanych przez nich jednostkach lub komórkach organizacyjnych Policji.

Zastąpienie dla niektórych policjantów w egzaminie podoficerskim i aspiranckim testu sprawności fizycznej rozmową kwalifikacyjną, prócz wzmiankowanego wcześniej ujednoczenia zasad obowiązujących przy zdawaniu w Policji testów sprawności fizycznej, eliminuje słuszne obawy przełożonych oraz członków komisji egzaminacyjnych o stan zdrowia policjantów, w stosunku do których komisje lekarskie ustaliły ograniczoną zdolność do pełnienia służby, co najczęściej powoduje również niemożność wykonywania ćwiczeń fizycznych. Tę ostatnią komisja tylko czasami wyraźnie wskazuje w swoim orzeczeniu, a najczęściej wynika ona z przyczyny powodującej ograniczenia w zdolności do pełnienia służby np. na skutek urazu kręgosłupa. Policjanci z takim orzeczeniem lekarskim zobowiązani są, podobnie jak wszyscy zdający, również do uczestnictwa w teście sprawności fizycznej, którego przeprowadzanie nawet przy bardzo starannym doborze ćwiczeń (innych niż dla pozostałych zdających) powodowało wiele obaw o następstwa w postaci możliwości odnowienia lub pogłębienia się odniesionej w przeszłości kontuzji. To bardzo ważne argumenty wskazujące na zasadność nowelizacji rozporządzenia w tym zakresie. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania pozwoli bowiem na złożenie egzaminu ciężko doświadczonym przez los policjantom, a w konsekwencji na uzyskanie przez nich pierwszego stopnia służbowego w korpusie podoficerów oraz aspirantów Policji.

Obowiązujące rozporządzenie w sprawie składania egzaminów oraz mianowania policjantów na stopnie policyjne nie przewidziało możliwości ponownego zdawania egzaminu w sytuacji, gdy został on przerwany z powodu nie zawnionego przez policjanta, tj. nie z jego winy. Może to być np. błąd w dokumentacji, na podstawie której egzamin jest przeprowadzany, czy też błąd popełniony przez komisję egzaminacyjną albo też inna, trudna do przewidzenia sytuacja. Ważne dla niej jest, by ewentualny błąd miał istotny wpływ na wynik uzyskiwany przez zdającego egzamin. Błędem takim nie będzie zatem tzw. □literówka□, czy błąd ortograficzny, ale będzie nim np. niejasne sformułowanie opisu zadania składającego się na sprawdzian praktyczny, skutkujące możliwością różnej kwalifikacji czynu i pominięcie tego faktu w karcie oceny (uznanie za prawidłową tylko jednej z możliwych kwalifikacji), albo zawarcie w zestawie zadań testowych pytania nie będącego pytaniem jednokrotnego wyboru i w konsekwencji przeniesienie błędu do wzorca prawidłowych odpowiedzi. Takie fakty wywierają istotny wpływ na pracę komisji egzaminacyjnej i działają na niekorzyść zdającego egzamin. Znalazszy się w takiej sytuacji, nie będzie on musiał oczekiwać rok na ponowne skierowanie na egzamin, lecz będzie uprawniony do jego dokończenia lub ponownego złożenia w najbliższym z wyznaczonych przez Komendanta Głównego Policji terminów. Zaproponowana zmiana eliminuje zatem niedociągnięcia występujące w obowiązujących przepisach.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Skutki wprowadzenia rozporządzenia:

1) Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków dla budżetu państwa oraz dla budżetów samorządu terytorialnego.

2) Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków związanych z rynkiem pracy.

3) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki.

4) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

5) Skutki prawne regulacji.

Regulacje zawarte w rozporządzeniu, zmieniając zasady obowiązujące przy organizacji

i przeprowadzaniu egzaminów podoficerskich, aspiranckich oraz oficerskich, ograniczają obieg dokumentów, a przez to zmniejszają zbędną biurokrację, ujednolicają rozwiązania w zakresie obowiązkowego poddawania się testom sprawności fizycznej, uwzględniają wprost orzeczenia komisji lekarskich ustalające ograniczoną zdolność policjanta do pełnienia służby oraz elementy przyjętych przez Radę Ministrów programów, które miały w założeniach poprawić bezpieczeństwo obywateli oraz ograniczyć do minimum sytuacje nasilające zjawisko korupcji. Regulacje te dotyczą policjantów składających egzaminy, przełożonych policjantów uprawnionych do ich kierowania na egzaminy oraz podmiotów uczestniczących w procesie przygotowania i organizacji egzaminów, a także w ich przeprowadzaniu.

1. Konsultacje społeczne:

Projekt rozporządzenia przekazano do zaopiniowania KKW NSZZ Policjantów.